

I DAG

Er okkara umboðan í fólkatinginum til onga nýttu?

Frá fólkatingsarbeiðinum

MÓTSTØÐUFLOKKARNIR meina, at lítill og eingin nytta er í okkara fólkatingsumboðum; men her fara teir villir og vilja sjálvandi eisini villileiða veljarfjöldina. Vit skulu her leysliga triva í, hvat er hent seinastu fyra árin, og hvar fólkatingsumboðini hava havt eitt stórt orð at siga og gjørt sína ávirkning galdandi til almikið gagn fyrri føroysku tjóðini. Her bert stutt yvirlikt, tá ið vit koma aftur til málini í seinri bløðum.

VORU vit ikki væl umboðaðir í fólkatinginum og yvir fyrri ríkisstýringinum, er tað rættuliga ivasamt, um mong av hesum málum vorðu so væl og heppiliga loyst, sum tey veruliga eru í dag. Burtur úr roðini av málum taka vit hesi:

- 1) 60 miljónargrunnurin,
- 2) bygging av ríkissjúkrahúsinum,
- 3) bygging av lands- og bygdasjúkrahúsum,
- 4) endaliga loysnin av fiskimarksmálinum,
- 5) stóru figgiartiltekningini til realkreditstovnin,
- 6) »Egnsudviklingslógin« til frama fyrri idnaðarvirki,
- 7) peningalógurnar til SEV,
- 8) »Østifternes kreditforeninger« víðka sitt virkisøki eisini at galda Føroyar,
- 9) hin stóra sosiallógávan,
- 10) tær stóru havnabyggingarnar,
- 11) peningurin til læraskúlan,
- 12) bygging av fleiri nýggjum skúlum,
- 13) »Ungdommens uddannelsesfond«,
- 14) málið um verndarskulduna.

HETTA eru alt stórmál av sliikum ovurstórum týðningi fyrri Føroyar, at illa var státt um tey ikki vorðu loyst og kanska nóg illa, um vit ikki vóru væl umboðaðir í fólkatinginum.

SOSIALURIN

TAÐ ER IKKI DEMOKRATI AT TVEITA BURTUR ATKVØÐUR

Hvor einasta atkvøða til fólkaflokkinn og Kjartan Mohr er ein burturpilt atkvøða.

Vit hava ikki fingið okkara demokrati — fólksins rætt at velja sínar umboðsmenn og avgera landsins laguna — at nýta til burturkast og politiskt niðurbrotningararbeiði.

Hvor atkvøða eigur at verða gjørd undir fullari ábyrgd — ábyrgd fyrri landi og fólki, fyrri einstaklinginum eins og heildini.

Fólkaflokkurin og Kjartan Mohr siga seg vilja atvaka fólkatingsseisrar. Tað kunnu teir ikki gera; men teir kunnu gera okkum mikili ógagn við ikki at meta har, við beinleiðis sabotasju og annars við tí samfelagskaðiliga ónyttupolitikki,

ið higartil hevur verið eyðkenni fyrri fólkaflokksins umboðan á fólkatingi.

Ormanfyrri hava vit nevnt, hvat arbeiði, ið varð avrikið í fólkatinginum bara eftir fyrra árum. Tilíð stórmál krevja góða og mannliga umboðan, og ikki menn, ið bara sita heima í Føroyum og liva væl av stórum fólkatingsløn. Tilíð umboðan er einki verd, hon er verri enn einki — og sjálvandi okkara samfelag til almikið ógagn.

Menn, ið einans hava til aðalmál at atvaka fólkatingsseisrar, eru Føroyum til fullkomiliga onga nýttu. Teir kunnu í besta lagi forða stórum gagnsmálum at verða framd og soleiðis gera stóran samfelagsligan skaða.

Tað er ódrammaverk at velja slik ar menn.

TEY, ið vilja samfelagnum væl, stór og góð orðit og miklan framúr — á sama hátt, sum undir seinastu fólkatingssetu, eiga fjølment at fylkjast um JAVNAÐARFOLKKIN, hvers umboðsmenn hava eittans mál:

VÆLFERÐ FÓLKINS !

Brækkassin

Brækkassin! Nú stundar móti valið, og sum vanligt verður alt meir og meira talað um mangt og hvat, ið hevur samband við valið; men sjálvt um spennandi í fyrsta umfari er fyrri tí, ið ferð at henda, hava tey allra flestu hug at hita aftur um bak og minna seg

á, hvat hendi seinasta val. Tíð hava í blaðnum havt yvirlikt yfir flokkanna stóðu; men mongu hendi havt áhuga at sær, hvussu teir persónliga atkvøðurnar fallu til seinasta fólkatingsval. Kanska tit endurtaka hesi töluni.

J.—sen.

SVAR: Hetta gera vit fegnir; men vit fara at biðja teg umbara okkum, at vit ikki endurtaka töluni í dag. Komandi leygdagur kemur SOSIALURIN í hvørt hús í Føroyum. Í tí blaðnum taka vit nevndu töl við, í tí yvirliktinum verður sagt frá, hvussu nógvur atkvøður hvør flokkur fekk, hvussu nógv listin fekk, og hvussu nógvur atkvøður hvør einstakur av valevnum fekk.

Kvinnurnar á Filippinunum

Ein filippinsk kvinna mrs. Angelita V. Sanidad skrivur m. a. um stóðuna hjá kvinnunum í heimlandi sínum:

»Heima í Filippinunum gera kvinnurnar fyrst og fremst ógvuliga nógv fyrri at hjálpa mennum í teirra arbeiði og skapa góð og hugnalig heim hjá teimum. Vit eru eisini væl á veg at koma uppí alt vanligt útarbeiði. Mennirnir hava einki móti at fáa hjálp — teir eru gláðir fyrri hjálpinu og afturfyrri eru teir óforir at hjálpa konuni við hús.

Nógvur av okkara kvinnum hava almikið at taka hond í — ikki minst við tí sosiala arbeiðinum, ið er stórliga fyrri neyðini. Vit royna at koma framá, hvar okkara arbeiðsmegi er neyðug og kanska átróðkandi, og so fara vit til verka.»

»Sjón gongur fyrri søgn. Tað hevur helst ongatíð áður komið so nógv á skaffi hjá Føroyum av fólkatingi í nýggjari tíð enn hesi árin, ið sambandsflokkurin og javnaðarflokkurin hava havt bæði fólkatingsumboðini.

Útsittini hava rínið skiliga við, ikki bert í Klakksvik og Vestmanna, men yvirhøvur um Føroyaland. Stór nýggj tiltøk standa fyrri eisini í komandi árum. Spell

100 PST. SIGURIN ER Í EYGSJÓN

Tað ljóðar av miklum at siga, at 100 pst. sigurin er í eygsjón; men heilt av leið er tað ikki, tí her hugsi og fyrst og fremst um tann 100 pst.

sigur, ið tað er at vinna báðar fólkatingsmenninar.

Hetta kunnu vit gera! Javnaðarflokkurin er nóg stórr til tess! — og hann er í stórum vøkstri!

Teir landsstýrisflokkar, ið hava stillað upp til fólkatingsvalið, verða ikki valdir, tí teir hava nokur avreks verk at visa á — allraminst frá fólkatinginum.

I dag eru fólk meira politisk vakrenn nakrantíð áður. Eingin dansar meira eftir tí nationalromantisku fløytini, og fá eru tey, ið treða dansin um gullkálvin.

Javnaðarflokkurin er flokkur arbeiðaranna, fiskimanna, tenastumanna, stutt sagt: flokkur handans- og andans arbeiðaranna — og henda mikla fjöldin er altíð ment at vinna stórsigrar, bara samhaldið er nóg stórt og sterkt.

Mær tykir at so er i dag.

Tann mikli framúrverur, sum verið hevur í kjalarvörri javnaðarflokksins hesi seinasta árin, hevur rínið við. Hvørt einasta heim í Føroyum hevur fingið sín ágóða, lítlan ella stóran, av tí mikla uppbyggjingsarbeiði, ið fram er farið, og eingin skal ivast í, at fólk eisini duga at meta, hvat teimum er at gagni.

Tað er tí órimligt at seta okkum minni mál enn at vinna báðar fólkatingsseisrar; men nú sum altíð raður um, at vit standa saman og gera okkara skyldu. Utan, hvørt ein særís kennir hesa ábyrgd brenna sær í barmi, vinnist eingin stórsigur, og tað er stórsigur, vit skulu vinna. Latum okkum tí fylkjast sum ongatíð áður.

Málið skal vera:

Vit gera landsins stórsta flokk stóri.

Tá eiga vit báðar fólkatingsmenninar!

Ungur fiskimaður.

FÓLKAFLOKKURIN ER BARA EITT SKINKL

Undan seinasta lögtingsvalið gav ein »Klakksvíkingur« eina metan av fólkaflokkinum í Tingakrossi. Vit skulu endurtaka eitt lítið brot av blaðsins metan av fólkaflokkinum, sum annars er eins væl kendur sum »vingilflokkurinn«:

»Krigssnosið, tá hin óhoviska fólkaflokksmaskinin landi Føroya fólk, ið dógt. Henda sama maskinin berjir enn, tó longu nógv stórin og sýnist nú bert at vera skuggin av tí, hon var í krigsárinum og nakað aftaná. Og hesin flokkur og manning hansara hevur til fulnar ástannað, at teir mugu boyggja seg fyrri teimum, og teir fóru at virka undir heimastýrislógini; men veikleiki flokksins var har kortin, tí góðkenna heimastýrislógina vildi hann ikki. Og har rennur hann høvdið móti, OG GERST EITT SKINKL SUM FLOKKUR. Hann hevur eisini fingið sviðan av hesum sama Føroya fólk vil ikki víta av sliikum ótryggleika.»

FØROYINGAR OG FÓLKATINGIÐ

Undir samkomuni, sum hildin var fyrri innanríkisráðharranum og donsku figgiarnevndini í Klakksvik, helt hin konservativu fólkaflokkurinn, Gottschalk, prestur, mikla roðu, har hann í valveldum og fogrum orðum røsti Jóhan Nielsen, fólkatingsmann, at hann meinti, at ikki minst Klakksvíkingar áttu at fróða seg yvir. Betri talsmann kundu føroyingar ikki senda á danating.

Her var talan um umboðsmenn, ið fekk fólkatingsmenn at lurtu eftir sær og sum av sonnum kundi fara til verka og gera avreksverk. Um hetta skrivur »Dimmalætting« seinasta leygdag:

»Sjón gongur fyrri søgn. Tað hevur helst ongatíð áður komið so nógv á skaffi hjá Føroyum av fólkatingi í nýggjari tíð enn hesi árin, ið sambandsflokkurin og javnaðarflokkurin hava havt bæði fólkatingsumboðini. Útsittini hava rínið skiliga við, ikki bert í Klakksvik og Vestmanna, men yvirhøvur um Føroyaland. Stór nýggj tiltøk standa fyrri eisini í komandi árum. Spell

Skipafelagið Føroyar

greiðir allan fluttning

á sjógvi
á landi
í luftini

Bíleggið ferðaseðlar

Pf. Skipafelagið Føroyar

Tlf. 1225

vildi tað verið, skuldu vit nú fingið slik orðlit av fólkatingsvali, sum kunnu forá opið innlendis stríð á fólkatingsins roðarapall.

Veitst tú

AT maðurin, sum skjeyt hitt fyrsta skotið í fyrsta veraldarbardaga var hin nú 73 ára gamli bretin John Frederick Osborn. Hetta hendi 22. august 1914 í Frankariki millum býirnar Mons og Charleroi. 22. august í ár — 50 ár seinri — var hann í Frankariki við somu kanónini (hon er á krigssavni í London) og skjeyt eitt skot í samstað — hesu ferð við leysakruti.

AT tá ið kengurungin verður klökkur tekur hann dik á seg og loypur upp pugin á mammuni við høvduin fyrri. Har niðri ger hann eitt salto mortale og stingur høvdið uppundan at víta, hvat var áfátt.

AT bøndurnir í Normandinum hava særskildan máta at gera reklamu. Allastaðni er navnðið á ostaslagnum har á staðnum málá uppá síðuna á neytunum.

AT sandlagið í oyðimørkunum er frá 10—12 fótur og upp til fleiri 100 fótur, at eftir hvussu gomul oyðimørkin er og hvørjum gróslag sandurin er av.

AT saxofonin hevur fingið navn eftir uppfinnaranum Sax, sum doyði blóðfátækur seinrapartin í 1890'num.

BARNAMATUR

EIN LISTARMAÐUR

Niðanfyrri hava vit navnðið á einum tónlistarmanni; men vit skulu hava at víta, hvat fyrri tónlistarmaður hann er. Tað gerst við at seta bókstávarnar í eina aðra raðfylgju:

VILI P.L.LÆARSON

V í miðjuni. Vit skulu gera nýggi orð, sum merkja tað sama sum lyklaraðini høgurmeigin. V verður altíð bókstávarin í miðjuni. Lisnr niðureftir verða fyrstu bókstávarnar at gera navnðið á einari bygð:

- V — = ambó
- V — = bátsnavn
- V — = djór
- V — = avlop
- V — = frystur hali
- V — = rúmið

TAÐ ER VERULEIKI

AT tá ið fólkaflokkurin kom til ræði í 1950, var eitt hitt fyrsta bragd hansara at selja alla bestu skip landsins (»Nólsvar Pálle«) úr hondnum á fiski monnum og út av landinum. AT nú hevur fólkaflokkurin fingið

hjálparmann — Kj. Mohr til henda niðurgongupolitikk og beinavegin eru teir farnir at selja nýggjastu skipini av landinum (»Vikingur«).

AT henda solupolitikk — soluna burtur av tjóðarognum landsins rópar lögmaður fyrri »søguligar hendingar«.

— Á politiskum fundum hevur ein ofta hug at taka orðið — frá teimum, sum tala!

Maðurin gramdi seg um, at hann einki átti at seta upp sum fuglaskrimsl í kálgrónum hjá sær. Konan rýkur upp á loftið og kemur aftur við einum av sínum gomlu kjólum.

Hetta mátti duga, sigur konan. — Nei, nei, sigur maðurin, meiningin er bara at reða fuglarnar, ikki at drepa teir.

Eingin kann gifta seg fyrr enn ein er myndgur og gera hvat ein vil — men so er eisini líðugt við tí.

— Hveru tú ikki eina sigarett at bjóða mær? — Ná, eg visti ikki betur enn tú hevði lagt av at roykja.

— Ja, men eg geri tað stig fyrri stig, fyrribils havi eg bara lagt av at keypa sigarettir.

Kappsigling er ein frálík ítrótt. Har kann ein sita stillur alla tíðina.

Tjóðveldismenn

Tit siggia, at fólkaflokkurin, ið hevur sagt seg samdan við tjóðveldið at taka fólkatingsseisrar av, tí teir eru tað sterkasta bindiliðið, nú hava fyrri »samhøgrygheitin«, nú nýtir fólkatingsvalið til at styrkja sína »positivt« innvið fyrri samgonguna politiskt. Vit tjóðveldismenn skulu gjalda við at lokkast at greiða atkvøðu uppá fólkaflokkskandidátarnar. Og tá ið valið er av skal flokkurin kunna siga, at so sterkur er hann í mun til tjóðveldið.

Hetta eiga vit tjóðveldismenn ið eru sosialistar og arbeiðara- og fiski manna fortalarar forða við heldur at greiða atkvøðu fyrri javnaðarkandidatinum, sum eru sosialistar, sjálvt um teir ikki eru loysingarmenn.

Fólkaflokksmenn, sum vilja selja sjálvstýrið fyrri ein fólkatingssess, kunnu vit so ikki velja.

Tjóðveldismáður, sum er sosialistur.